

Na osnovu člana 61 stav 3 Zakona o bezbjednosti hrane ("Službeni list CG", broj 57/15), Vlada Crne Gore, na sjednici od 28. decembra 2015. godine, donijela je

Uredbu o prehrambenim aromama koje se mogu koristiti za hranu*

Uredba je objavljena u "Službenom listu CG", br. 18/2016 od 14.3.2016. godine, stupila je na snagu 22.3.2016, a primenjuje se od 1.7.2016.

---

* U ovu uredbu prenešena je Uredba (EZ) br. 1334/2008 Evropskog Parlamenta i Savjeta o aromama i nekim sastojcima hrane s osobinama aroma za korišćenje za hranu i Uredba (EZ) br. 2065/2003 od 10. novembra 2003. godine o aromama dima koje se koriste ili su namijenjene za korišćenje u ili na hrani.

Predmet

Član 1

Ovom uredbom propisuju se vrste prehrambenih aroma koje se mogu koristiti u hrani i na hrani (u daljem tekstu: za hranu), uslovi za njihovo korišćenje i označavanje i način i uslovi stavljanja na tržište.

Definicija aroma

Član 2

Prehrambene arome su proizvodi koji se dodaju hrani kako bi joj dali ili promijenili miris i/ili ukus i nijesu namjenjeni za direktnu konzumaciju, a koji su proizvedeni ili se sastoje iz aromatičnih supstanci, aromatičnih preparata, aroma dobijenih termičkim postupkom, aroma dima, prekursora aroma ili drugih aroma i njihovih mješavina.

Primjena

Član 3

Ova uredba primjenjuje se na:

- 1) arome koje se upotrebljavaju ili su namijenjene za upotrebu za hranu;
- 2) sastojke hrane sa aromatičnim svojstvima;
- 3) hranu koja sadrži arome i/ili sastojke hrane sa aromatičnim svojstvima;
- 4) izvorne sirovine za arome i/ili izvorne sirovine za sastojke hrane sa aromatičnim svojstvima.

Ova uredba ne primjenjuje se na:

- 1) supstance koje imaju sladak, kisjeli ili slani ukus;

2) neprerađenu hranu;

3) osnovne sastojke hrane i mješavine i to: svježi, sušeni ili smrznuti začini i/ili bilje, mješavine čaja i mješavine za uvarak, ako se ne koriste kao sastojci hrane.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeća značenja:

1) aromatične supstance su supstance određenog hemijskog sastava koje imaju aromatična svojstva;

2) prirodne aromatične supstance su aromatične supstance koje su dobijene odgovarajućim fizičkim, enzimskim ili mikrobiološkim postupkom u prirodi, od materijala biljnog, životinjskog ili mikrobiološkog porijekla i koriste se za ishranu ljudi u sirovom stanju ili nakon njihove prerade upotrebom jednog ili više tradicionalnih postupaka pripreme hrane;

3) aromatični preparati su proizvodi, koji se razlikuju od aromatičnih supstanci, a dobijaju se odgovarajućim fizičkim, enzimskim ili mikrobiološkim postupkom, sirove ili prerađene hrane za ishranu ljudi, upotrebom jednog ili više tradicionalnih postupaka za pripremu hrane i/ili sirovine biljnog, životinjskog ili mikrobiološkog porijekla koje nijesu hrana, a dobijaju se odgovarajućim fizičkim, enzimskim ili mikrobiološkim postupkom, koji se koristi kao takav, ili prerađen upotrebom jednog ili više tradicionalnih postupaka prerade hrane;

4) arome dobijene termičkim postupkom su proizvodi koji se dobijaju zagrijavanjem mješavine sastojaka (hrane i/ili izvornih sirovina koje nijesu hrana), koji sami ne moraju imati aromatična svojstva, a od kojih najmanje jedan sadrži azot (amino-grupa), a drugi je redukujući šećer;

5) arome dima su proizvodi dobijeni frakcionisanjem i prečišćavanjem kondenzovanog dima, prilikom kojih nastaju primami kondenzati dima, primame katranske frakcije (primame arome dima) i/ili prerađene arome dima;

6) prekursori aroma su proizvodi koji ne moraju da imaju svojstva aroma, a koji se namjerno dodaju hrani isključivo radi stvaranja aroma njihovom razgradnjom ili reakcijom sa drugim sastojcima tokom obrade hrane, a mogu se dobiti iz hrane i/ili izvornih sirovina koje nijesu hrana;

7) druge arome su arome koje se dodaju ili su namijenjene za dodavanje hrani, radi davanja mirisa i/ili ukusa, a nijesu navedene u tač. 1 do 6 ovoga člana;

8) sastojci hrane sa aromatičnim svojstvima su sastojci hrane koji nijesu arome, a mogu se dodati hrani prvenstveno radi davanja ili promjene arome;

9) izvorne sirovine su sirovine biljnog, životinjskog, mikrobiološkog ili mineralnog porijekla od kojih se proizvode arome ili sastojci hrane sa aromatičnim svojstvima, a mogu biti hrana i/ili izvorne sirovine koje nijesu hrana;

10) odgovarajući fizički postupci za dobijanje aroma su postupci kojima se ne mijenja hemijska priroda sastojaka aroma uključujući tradicionalne postupke pripreme hrane (usitnjavanje, oblaganje, zagrijavanje, kuvanje, pečenje, prženje (do 240°C pri atmosferskom pritisku) i kuvanje pod pritiskom (do 120°C), hlađenje, rezanje destilacija/rektifikacija, sušenje, emulgovanje, uparivanje, ekstrakcija, uključujući ekstrakciju rastvaračem u skladu sa posebnim propisom, fermentacija, filtriranje, mljevenje, parenje, maceracija, mikrobiološki procesi, miješanje, guljenje, perkolacija, presovanje, rashlađivanje/zamrzavanje, pečenje/pečenje na žaru, cijedenje i namakanje), a koji isključuju upotrebu singletnog kiseonika, ozona, neorganskih katalizatora, metalnih katalizatora, organometalnih reagensa i/ili UV zračenja.

Vrste prehrambenih aroma koje se mogu koristiti za hranu

Član 5

Prehrambene arome koje se mogu koristiti za hranu su: aromatične supstance, prirodne aromatične supstance, aromatični preparati, arome dobijene termičkim postupkom, arome dima, prekursori aroma, sastojci hrane sa aromatičnim svojstvima i druge arome.

Aromatične supstance i arome dima koje se mogu koristiti za hranu date su u Listi koja je sastavni dio ove uredbe.

Uslovi za korišćenje i stavljanje na tržište prehrambenih aroma

Član 6

Pravna i fizička lica ili preduzetnici koji proizvode i stavljaju hranu na tržište (u daljem tekstu: subjekti u poslovanju hranom) mogu koristiti prehrambene arome za hranu i stavljati ih na tržište ako:

- 1) ne ugrožavaju zdravlje potrošača na osnovu raspoloživih naučnih dokaza;
- 2) njihovo korišćenje ne dovodi potrošača u zabludu;
- 3) se nalaze na Listi ove uredbe;
- 4) ne prelaze najveće dozvoljene količine određenih supstanci datih u Prilogu 1 (dio A) koji je sastavni dio ove uredbe;
- 5) ispunjavaju uslove za korišćenje aroma i sastojaka hrane sa aromatičnim svojstvima koji su dati u Prilogu 1 (dio B) ove uredbe;
- 6) ispunjavaju uslove za proizvodnju aroma koji su dati u Prilogu 1 (dio C) ove uredbe;
- 7) ne prelaze najveće dozvoljene količine supstanci u aromama dobijenih termičkim postupkom iz Priloga 1 (dio D) ove uredbe;
- 8) ispunjavaju uslove iz Priloga 1 (dio E, F, G i H) ove uredbe.

Označavanje prehrambenih aroma koje se koriste za hranu

Član 7

Subjekti u poslovanju hranom dužni su da prehrambene arome koje koriste za hranu označavaju u skladu sa Prilogom 2 koji je sastavni dio ove uredbe.

Novčane kazne

Član 8

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) koristi prehrambene arome za hranu i stavlja ih na tržište, a ne nalaze na Listi ove uredbe (član 6 stav 1 tačka 3);
- 2) koristi prehrambene arome za hranu i stavlja ih na tržište, a prelaze najveće dozvoljene količine određenih supstanci datih u Prilogu 1 (dio A) koji je sastavni dio ove uredbe (član 6 stav 1 tačka 4);
- 3) koristi prehrambene arome za hranu i stavlja ih na tržište, a ne ispunjavaju uslove za korišćenje aroma i sastojaka hrane sa aromatičnim svojstvima koji su dati u Prilogu 1 (dio B) ove uredbe (član 6 stav 1 tačka 5);
- 4) koristi prehrambene arome za hranu i stavlja ih na tržište, a ne ispunjavaju uslove za proizvodnju aroma koji su dati u Prilogu 1 (dio C) ove uredbe (član 6 stav 1 tačka 6);
- 5) koristi prehrambene arome za hranu i stavlja ih na tržište, a prelaze najveće dozvoljene količine supstanci u aromama dobijenih termičkim postupkom iz Priloga 1 (dio D) ove uredbe (član 6 stav 1 tačka 7);

6) koristi prehrambene arome za hranu i stavlja ih na tržište, a ne ispunjavaju uslove iz Priloga 1 (dio E, F, G i H) ove uredbe (član 6 stav 1 tačka 8);

7) prehrambene arome koje koriste za hranu ne označavaju u skladu sa Prilogom 2 koji je sastavni dio ove uredbe (član 7).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 6.000 eura.

Prestanak primjene

Član 9

Danom početka primjene ove uredbe prestaje primjena Pravilnika o kvalitetu i drugim zahtevima za arome za namirnice ("Službeni list SCG", broj 21/06).

Stupanje na snagu

Član 10

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. jula 2016. godine.

Broj: 08-3189

Podgorica, 28. decembra 2015. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

Milo Đukanović, s.r.

***NAPOMENA REDAKCIJE:** Listu u PDF formatu možete preuzeti klikom na sledeći link:*

[Lista supstanci koje se mogu koristiti za hranu](#)